

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félvre 2 frt negyedévre 1 frtEgyes számára 10 kr

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó: Papp György, Gyulafehérvár

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda
Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Mindennapi kenyér.

A természet rendje azt kívánja, hogy az ember mindenekelőtt a legfontosabb szükségletekről gondoskodjék. Ha meg van a mindennapi kenyér, következik a kényelmes berendezés, — ugyanazt a rendet észleljük a józanon vezérelt társadalmi életben is.

Egy új község alapítása alkalmával mit tapasztalunk? Alig, hogy a polgárok elhelyezkedtek — máris a templom és iskola építéséről is gondoskodik a közszellem, mert a templom és iskola a társadalom mindennapi kenyere, mely nélkül a legkisebb társaság — a falu sem állhat fenn, — nem felelhet meg hivatásának.

Voujuk le a konsekvenciákat.

Ha egy több ezer lakossal bíró város a kor feladatának tökéletesen meg akar felelni, tekintsen körül a világban és vizsgálja meg minden ünámitás, minden szépités nélkül, vajjon az iskoláztatás tekintetében teljesen megfelel-e a helyi viszonyok kívánalmának — valljon megadja-e lakosainak az egész adag kenyeret, a mely szükséges, hogy ép és egészségen maradjon és ha ezen kérdésekre jó lelkiismerettel „igen”-nel felelhet: Isten neki, — áldozza oda netáni fölöslegét, a város szépitése, a lakosság kényelme, és végre mulattatására is.

Örömmel vettük azt a hírt, hogy városunk nemsokára egy stilszerűen épült „rodoute” — vagy mondjuk ki magyarul — vigadó-teremmel szépítették, illetőleg gazdagították. — Ezen örvendetes hír hallatára azon gondolat támadt bennem, hogy mi gyulafehérváriak már azon a nívón állunk — hol már nem a mindennapi kenyérről — mert ez már megvan — hanem a

kényelem, a kedélyek mulattatásáról is kell gondoskodni.

Vessünk hát egy rövid pillantást városunk tanintézeteire és győződjünk meg arról, vajjon van-e okunk örülni ez építendő redoutnak.

Van két óvodánk; az helyes; azok fenn-tartása teljesen megfelel szükségleteinknek — mert ott vetik meg alapját a zsenge polgár nevelésének. Következik a 7 mondó hét népiskola. A fővároson kívül nincs többé város hazánkban, mely mennyiségre nézve annyi népiskolával dicsekedhetné, mint Gyulafehérvár. Előny-e ez? Megfelelnek-e mind hivatásuknak — az már nem tartozik ezen cikk keretébe. — Hanem nézzünk tovább. Van polgári iskola a leányok és főgymnásium a fiúk további kiképzésére. Az első pillanatra azt gondolná az ember, hogy egy tízezer lakossal bíró város ezen 10 tanintézettel teljesen beérhetné. De ha alaposan megvizsgáljuk viszonyainkat, okvetlen azon konklusióra jövünk, hogy a mindennapi kenyérből hiányzik még egy jó falat.

Elvégi a fiu rendesen a népiskolát 10 éves korában. Akár van képessége a tudományos pályára, akár nincs, csak egy menedékhelye van: a gymnázium. Ott meggyűlik a baja a tanárnak számos oly tanulóval, aki intellectuális gyengesége miatt a gymnásiumi tantárgyak kiméretével megmérkőzni nem képes. Számos esetben a szegény tanuló nem is a hibás, hanem nagyobbára, az, a ki a zsenge vállakra oly nagy terhet tett, a melyet elbirni nem képes; ezen esetben nem a gymnázium, mert ez utóbbinak csak egy czélja van: tudományos embereket képezni, — a ki pedig nem arra való — az a gymnáziumba ne járjon; kereskedőnek, iparosnak nem kell

bajlódnia a latin nyelvvel. — Eötvös taláiban mondja, hogy mi hasznát veszi a szegény ember oly nagy darab aranynak, a melyet nehézsége miatt el nem bír.

És mivel a gyakorlati életben egész más tantárgyakra van szüksége az ifjunak, életbe lép-tetik országszerte a polgári iskolákat — és ilyen négyosztályu polgári iskolára a mi városunknak és vidékének oly nagy szüksége van, mint az éhezőknek a falat kenyérre, és mivel annak létesítése a jelen körülmények közt nem is volna oly nehéz, reméljük, hogy nem marad ez pium desiderium.

A bácsi kedveskedni akarván a kis Károly öcsésének, azt kérdezte tőle: vajjon mit szeretnél jobban egy papir, vagy egy ezüst forintot? „Mindkettőt bácsika” felelé a kis hamis. — Mi is arra kérjük a városi ügyek intézőit: mivel a vigadó építése csak előnyére válhatik a művészetnek és a társaséletnek — a polgáriskola létesítése pedig életkérdés, — azért adják meg ezt is, — az előbbiért hálás a megdermedt társas élet, — az utóbbit köszönni fogják a helyhez kötött szülők és azoknak a gyakorlati életre hasznosan képesített gyermekei.

Veritas.

Irodalmi esemény.

(A nagy Képes Világtörténetről.)

Eszendő munkája lesz, meg teljességben fekszik majd előttünk az a hatalmas munkája, melyet Dr. Marczali Henrik vezetése alatt a mai történetírás legjobb mesterei írnak, a Franklin Társulat és Révai Testvérek Irodalmi Intézete pedig most kezd füzetenkint a magyar közönség körében terjeszteni. A ki csak az első füzeteket látja, még nem lesz vele tisztában, hogy épen nemzeti szempontból micsoda korszakos lépését jelenti ez a munka a magyar tudományosságna, mert ezek a füzetek még ott járnak az emberiség bölcsője

nyegekkkel letakart törökös kerevetre. Bebunyta szemét és elgondolkozott. A zene még mindig cseuggett fülében, még mindig vélte hallani a nótát:

Almomban az éjszaka
Mást öletél karodba — —

Ma délután látogatást tett Forgeret-éknél, egy szerény hivatalnokcsaládnál, a hol szabad idejének legnagyobb részét szokta volt töltetni. A családban volt egy tizenhét éves lány, Marguerite, vagy ahogy nevezni szokták, Vivienne, egy mindig, vidám élénk kedélyű, bájos lány, Alfrédnek félig-meddig jegyese; két hét múlva, az apa születésnapján akarták megtartani a kézfogót. A család nem volt gazdag — hogy is lehetett volna, Forgeret úr apja francia nyelv-mester volt, — Forgeret úr maga pedig szép hivatalából élt, mely ugyan tisztességes megélhetésre éppen eleget jövedelmezett.

Alfréd délután volt náluk és megmutatta nekik a közjegyző levelét. Forgeret úr megcsóválta fejét, de azt mondta, hogy egész természetesen Alfrédnek nincs most sürgősebb teendője, mint Harmatiba utazni, Harmathy Amélie-t oltárhoz vezetni és — —

— És Vivienne? kérdezte Alfréd.

— A szegényke! sóhajtott Forgeret úr.

— Vivienne, el fog Ön felejtetni? Meg fogja tenni utolsó kérésemet?

— Igen, uram! Az Ön boldogságáért! szólott a lány. Aztán félre fordult, hogy előtörő könnyeit meg ne lássák,

— Én azonban gondolni fogok Önre életem végéig. Igérem és fogadom! És hogy ha majd másnak karján fogom Önt látni — Alfréd hangjából megindult-

TÁRCZA

Vivienne.

Almomban az éjszaka
Mást öletél karodba,
És a mikor öletel,
Ugy sajogott,
Ugy dobogott,
Szegény szívem úgy sajogott utánad. — —

Húzta a cigány keservesen. A hegedű sirt a primás kezében. Az njságolvasásba elmerült emberek felnéztek.

Alfréd fejébe nyomta kalapját, begombolta felöltőjét és kirohant. Bántotta a rossz, kávéházi levegő, szeme könnyezett a dohányfüsttől, vagy talán az a nóta? — Még most kinn az utcán is hallja:

Almomban az éjszaka
Mást öletél karodba. — —

Miért is húzta éppen ezt a nótát a cigány?

A fagyos levegő lehütötte forró arcát, lenézett az aszfaltra, melyen a permetező eső jéggé, csuszamlós kéreggé tagyott; itt-ott egy meleg bundába öltözött ember kóport, hamut szórt a járdára; veszélyes volt járni.

Alfréd nem törődött a sikos úttal, nem nézte a járkelő embereket, gondolatai egészen elfoglalták. A körút sarkán befordult, ott lakott mindjárt a második házban az Andrássy uttól számítva. Felment a lépcsőn, s szobájába nyitott. Jóleső melegség fogadta, az inas meggyújtotta a lámpát és segített neki prémes kabátját levetni, aztán nesztelenül távozott, míg ura nagy lépésekkel járt fel a alá szobájában. A vén szolgálidén megcsóválta fejét odakint; még így nem látta gazdáját.

Az ifjú kinyitotta az ablakot és egy regáliára gyűjtött. Nehány szippantás után elégtlenül hajította szivarját a néptelen utca kövezetére. Letült íróasztala elé és elővette a fiókból a levelet, melyet a délutáni posta hozott és melyet már vagy tízszer olvasott át.

A közjegyző tudósította nagybátyja végrendeletéről. Harmath János általános örökösevé teszi Járomberky Alfrédet, azzal a feltétellel, ha az örökhagyónak tizennyolcz éves hugát, Amélie-t nőül veszi egy éven belül. Más esetben a vagyon kétharmada Améliera száll, egyharmada pedig bővebben körülírt jótékony czelokra fordítandó.

Amélie — az ő gyermekkori játszó pajtása, ez a szép kis barnafürtös fejcské, nagy őzike szemével és apró piros szájacskájával tűnt fel emlékezetében. Egy falni való baba arc. Mit? hogy tizennyolcz éves? Ah! lehetetlen! De várjunk csak, — hét — meg nyolcz — meg három — meg egy — éppen tizennyolcz! És ő még mindig csak azt az édes kis baba arcot látta lelki szeme előtt, melyet tizenegy év előtt, a búcsuzásnál vésett emlékezetébe.

Tizenegy év!

Azalatt ő bevégezte a gymnáziumot és végig járta az egyetemet, s azóta Járomberken kétszer nyitották ki a kriptát és tették be először az édesanyja, azután az apa után. Alfréd egyedül állott és némi jól elhelyezett vagyona tisztességes megélhetést biztosított neki, még ha ügyvédeskedése nem is hozott volna semmit. És ő nem volt az az ember, a ki apáinak vagyonát elharácsolja, de visszont fukar sem volt — józan ember, a ki élvezte az életét úgy, a hogy engedték körülményei.

Felkelt az íróasztal mellől s ledőlt egy puha sző-

körül, s nem tüntetik fel ennek az új világtörténetnek azt a legbecesebb újítását, hogy nemzeti szemmel kutatja, s kíséri mindenhol a magyarság életét, szereplését, a világgal való összeolvadását. A magyar nemzet ugyanis kései gyermek és öreg népek döltek már a sírba, mikor ő még csak először látja a napvilágot. De innen aztán egészen új a módszer és az olvasó ámulva fogja látni, hogy a világ nagy koncertjében hogyan rezeg végig az a kis melódia, mely nekünk legbecesebb, mert a mi melódiánk, a mi történetünk.

A nemzeti szem, mely a nagyvilági sokadalomban is meglátja a kis magyarságot, mint gyermek az édes szülőjét, az teszi ezt az új világtörténetet teljesen magyarrá, s a közönség már a munka derekán észre fogja venni, hogy ez az első világtörténet, amely igazán magyar.

De tájékoztatást ad már az első füzet is, amelyben dr. Marezali Henrik becses előszava így vádolja a munka tervrajzát.

„Szép és költői volt a klasszikus világ felfogása, mely az emberiség bölcsője köré helyezte az aranykort. Mély értelmű a bibliai hagyomány, mely a paradicsom kertjében látta az első emberpár hazáját, honnét Isten haragja űzte ki és tette „e munkás világba bele.“ Talán még elragadóbb a múlt század bölcselkedőinek álma, hogy az emberiség a felvilágosodás útján ellenállhatlanul balad a boldogság és tökéletesedés magasztos ezéjái felé. De a történetírás hiába keresi az Édent a földön: legrégebbi hagyományaink is háborúról, pusztulásról, inségről szólnak. A baladás végtelenségét sem látja teljesen igazolva. Nagy a mienkhez hasonló kulturák veszték el; nem mindig volt a jobb az erősebb is. Észleljük az egyes nemzetekben felmerülő, erőre jutó életjelenségeket, látjuk őket küzdeni, győzni, majd elomlani. Bukásuk okait megtaláljuk magokban, megtaláljuk a helyettük felülkerekedő eszmék nagyobb erejében és hatásában. De oly határozott elvet, mely akár folytonos hanyatlást, akár folytonos emelkedést jelölne, nem lelünk. A történet lényege a küzdelem, a változás; míg az emberiség él, ép oly kevéssé ismerheti a mennyország csendjét, mint a sir nyugalalmát. Értjük be ezért a fejlődés szerényebb nevével, vizsgáljuk a tényeket, örvendünk az emberi lélek sokféle tevékenységének szemléletén: a legrejtettebb okok, a legmélyebb és legáltalánosabb törvények felderítésére tudomány nem vállalkozhatik.

Lemondáson, gyengeségünk fájdalmas beismerésén kezdjük. De midőn szűkebbre vontuk a határt, kizárva körünkből mindazt, a mire csak a vallás vagy az elvont elmélkedés mondhat kész felelet, még mindig óriásnak, szinte megdöbbentőnek látszik feladatunk. Nagyobbat ennél alig tűzhet maga elé az emberi elme.

Midőn így szűkebbre vonta a határt, sokkal határozottabban folytatja:

Az emberi közösség élete az, melynek megismerése feladatunk. Egyének, rendek sőt nemzetek is csak annyiban érvényesülnek, a mennyiben munkájuk az egészre visszaható. Egy embernek vagy nemzetnek élete csak annyiban történet, amennyiben része a világtörténetnek. Magában, külön állítva, érthetetlen, előzményeit, hatását csak az egésznek reá való befolyása és az, mivel munkájával az egésznek fejlődéséhez járult, magyarázhatja meg.

Nem zárja ki ez a felfogás az egyesek, osztályok, és népek műveinek méltánylását. Minden, a mi történeti egyes embertől indal ki, mindennek előbb aránylag csekély körre van hatása, csak aztán szövődik be az egész kornak tudatába és válik küzdelem és átalakulás útján általános történeti ténynyé. A mi az egyén vagy nemzet életéből nem az ilyen munkára vagy küzdelemre vonatkozó, az nem is történet. Minden személyes vagy nemzeti munkának az általánosra való

ság hallatszott — arra fogok gondolni, hogy boldog lehettem volna, ha a sors nem lett volna irigy. —

Ez elég szép beszéd volt. És ezen járt most Alfréd esze . . .

Mást öleltél karomba —

Felugrott a kerevetről és felkiáltott:

— Nem, nem és ezerszer nem. Nem teszem! És ha a bagyatek milliókat képviselne is, nem tenném. Nem vagyok szegény ember, dolgozni is tudok, és más még sem lesz a feleségem, mint Vivienne.

Tárczájából kivett egy fényképet.

— És én csak pillanatig tudtam is habozni, mitévő legyek. És én el akartam hagyni Viviennt. Vivienne! Vivienne! Meg fogsz-e bocsátani? Vivienne! holnap térden állva fogok téled bocsánatot kérni tévedésemért!

* * *

Sűrű ködben úszott másnap reggel a város, midőn Járomberky Alfréd előtti tíz órakor Forgeret-ék lakása felé sietett. Alig lehetett néhány lépésnyire látni. Forgeret-éknél nem talált senkit otthon.

— Az úr a hivatalban van, a nagysága elment bevásárlásokat tenni, a kisasszony pedig nem mondta, hova megy.

Ennyit tudhatott meg a cselédtől.

Lement az utcára, hol a köd már oszladozni kezdett a mindinkább erősebben és fényesebben áttörő napsugarak hatása alatt. Az Andrassy út délelőtti, a sétáló közönség gyűlt az aszfalton.

De Alfrédet valami láthatatlan erő, valami benső ösztön vitte hazafelé.

A lépcsőn már rémült arcokkal fogadta a vén szolga.

hatásának mérlegelése adja meg perspektíváját, igazi értékét. A mit talán a megszorítás által egyes vonásokból veszít, azért bő kárpótlást nyújt a szintérnek amelyen megjelenik és működik, óriási nagysága. Elszigetelt ember vagy állam nincs: minden csak egy-egy láncszem az események végtelen sorában. A legnagyobb is csak a közösség körében érvényesülhet, és a legkésebbnek törekvése és munkája is hozzájárul az általános fejlődés művéhez.

Közelebb jutottunk problémánkhoz. Vezetünk tebát nem lehet egyéniség, bármint kiváló az, még csak nemzet vagy állam sem, bármint hatalmas részt szabtak magoknak a történet körében. Irányukat azok az eszmék állapítják meg, melyek a történet körében felmerülnek, mozgást, küzdelmet, változást idézve elő. Nem magok az eszmék, hanem megvalósulásuk előbb esemény körben, aztán általános hatással azon szándékkal, hogy állandók, maradandók legyenek intézmények által. Midőn az eszme valamely politikai, társadalmi, vagy gazdasági szükségéből megszületik, napján viseli eredetének, születésének bélyegét, nem elvont, hanem bizonyos, tényleges feltételek közt jött létre és megtestesülése, állandósítása soha sem megy végbe anélkül, hogy az illető körök a magok felfogásukhoz, saját viszonyaikhoz és gondolkodási módjukhoz ne szabnák. Az általánosnak és részletesnek ez a folytonos érintkezése a történet műhelyének legszebb legfarkább szövődése. Ismétlés, egyformaság nem fordulhat elő benne, minden élő, történeti egyediség a lehatalmasabb külső befolyással szemben is megtartja egyéniségét. Mint a napsugár, mely egytörmen világítja be a földet, de különböző eszmékbe verődik vissza a tárgyak minősége szerint, melyekhez ért.

Ebből következik aztán, hogy általánosításnak, állandó típusok alkotásának a történetben nincs helye. A legáltalánosabb szempontok kitérítése mellett is megtartja jogát az egyes tény, a történeti ismeretek részlete. Úgy a mint az eszmék hiánya lélektelenné teszi az előadást, úgy homályossá és ingadozóvá válik az, ha az egyes tény tisztázva, külön tartva nincs, hanem önállóság nélkül olvad be a hasonlításoknak ködös, zavaros tengerébe. Ezért az általános eszméket kereső, az egyes jelentéseket összefűző elmélkedés mellett egyenrangú tényező gyanánt lép fel a részletekbe ment, egész az aprólékosáig boncoló historiai kritika. Mit is érne az olyan okoskodás, a melynek alapjául szolgáló tények nem teljes igazak.

De van-e egyáltalában történeti tudomány? Nem tapasztalhatjuk-e napról-napra, hogy a legegyszerűbb mindennapos tényeket annyiféle árnyalattal adják előnk, hogy még a résztvevőnek is bajos tudnia a teljes igazságot. Nem tudjuk-e, hogy a mit évszázadokon át ajtatos hittel környezett nemzeteknek, korszakoknak hagyomány, azt mesének, igen csekély történeti alkotórészeket magában foglaló mondának mutatja ki a tudomány megrostálás. Nem mondták-e az igazság némi látszatával fable couvenee-nek az egész megírt történetet? Hol keressük tebát a tudomány meggyőződésnek és a jogosult kételkedésnek határát?

Valójában úgy áll a dolog, hogy mihez kétség fér, annak édes-keves köze van az előadó történethez. A történelmi kritika szétszede, különböző korokban létesült alkotórészeire bontotta azt a könyvet, melynek betűjét szent igazság gyanánt tiszteli a népek nagy része: a bibliát. De mi benne igazán történeti, a prófétai lélek ihletése, az egy-isten uralom magalapítása a földön, az igaz és szilárd marad, mint a köszikla. Milyen keveset fogadunk már el abból, mit Livius Róma keletkezéséről és növekedéséről mesél! De bármint kétesek is az egyes nevek és számok, Róma politikai és katonai, jogi és gazdasági világnalma megdöbbentően tény marad. Minő sivár és üres a középkor első

— Uram, egy hölgy agyonlőtte magát szobájában az íróasztal előtt.

Valami halsejtelelem szorította össze Alfréd szívé. Hármával véve a hátralevő lépcsőket, rohant fel, kinyitotta az ajtót és megpillantotta a szőnyegen elterülve — Viviennt. Egy biborszíni lyuk volt halántékában, melyből még szivárgott a vér. De élet már nem volt a testben . . . Vad fájdalmában ledobta magát a holt-tetemre és csókokkal borította annak arcát és kezét, szolgáltatta gyöngéden, bizelgőn . . .

A szolga elmondta, hogy a hölgy nemsokára azután jött, hogy Alfréd elment, és utána kérdezősködött. Mikor tagadó választ kapott, így szólt:

— Tudtam különben, hogy elment, de valami sürgős tudatni valóm van. Engedje meg, hogy egy pár sort írhassek.

A szolga ekkor bevezette a dolgozószobába, és a hölgy leült, hogy írjon. Aztán a szolgától, ki az ajtóban megállott, egy pohár vizet kért, és míg az öreg a folyosón járt, durrantást hallott a szobából. Visszarohant a szobába és átlépett halántékkal találta meg a hölgyet.

Alfréd az íróasztalra pillantott. Ott volt az írás. Ennyi állott csupán a lapon:

„Álmomban az éjszaka
Mást öleltél karomba —

Hogy ez valósággyá legyen, azt nem kívánom megérni. Vivienne.“

Két hónappal később aranszegélyű lapocskák adták tudtára az ismerősöknek, hogy „Járomberky Alfréd 189* május 4-én oltárhoz vezeti Harmathy Amélie kisasszonyt a harmati templomban.“

Majoros Emil.

századainak reánk maradt történelmi irodalma, mennyi kétség fér minden adatához. De azért a modern népek meglepedése, állami szervezkedése végbement, és a mi azon sötét századokban történt, annak mai napig is érezhető a hatása.

Igy, egy más szempontból nézve is azon eredményre jutunk, hogy a történet anyagát, első sorban az eszmékben és azokat megvalósító intézményekben keressük, ne pedig egyes személyekben vagy egyes intézményekben.

Mi akik láttuk, mennyire váltja be a „Nagy Képes Világtörténet“ ezt a mélységes programot, elárulhatjuk, hogy modernebb és teljesebb világ története még nem volt a világ egyetlen nemzetének sem, mint ez lesz. Világosság, teljesség, érdekesség — ezek az irányító momentumok az előadásban, s mintha a tudományos czélt a művészet még inkább elő akarja segíteni az illusztrációknak igazán kimeríthetetlen bőség tarkítja az elmondott eseményeket. S ezek nem a sablonos megszokott illusztrációk. Nem azok az elképzelt, hazug képek melyekben több a fantázia, mint az igazság és szépség, hanem csupa olyan művészi reprodukció, mely az egykori emlékeket, a világ összes muzeumaiban szétszórott történeti ereklyéket hozza az olvasó szeme elé. Valósággal úgy van, hogy a historikus elbeszélését olvasva, elvonul az olvasó szeme előtt a világ minden muzeuma, s a kellő helyen megmutatja mindazokat a csodás ereklyéket, melyek abból az időből, irásban, képben, vagy köbön ránk maradtak. Soha szebb és teljesebb galéria nem kínálta még a látványosságait publikumnak, mint a Nagy Képes Világtörténet képgyűjteménye. Az embernek a történet olvasása közben az az érzése támad, hogy átlátni magában az egész világ életét és újra látja mind azt a csodát, amit elmult és új világok kultúrája megteremtett.

Aki ezt a Nagy Képes Világtörténetet könyvtárába igatja, mintha egy muzeumot vinne a házába. S olyan csodás muzeumot, a melyben képek és tárgyak maguk is ékesen beszélnek, s azokon túl a tudomány legjobb mesterei a legteljesebb kommentárt adták melléjük. Gyönyörűsége lesz a szemének, gazdagodása az elméjének. A legigazibb házi kincs.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár, 1898 deczember 1.

Intenzívtelelet tart decz. hó 2-án d. e.

11 órakor az új templomban Ő császári és kir. apostoli Felsége 50 éves uralkodói jubileuma alkalmából — a gyulafehérvári izr. hitközség.

Gyulafehérvárt létem utolsó napjaiban beteg lévén nem búcsúzhattam el személyesen ismerőseimtől; ez uton teszem tehát azt, kérve, hogy irányomban tanúsított jóindulatukért fogadják őszinte köszönetemet. Balázs Gergely, m. árv. jegyző.

Városi rendkívüli közgyűlés. Folyó hó 24-én délután 3 órakor a városháza tanácstermében számos, mondhatni igen számos városatya jelenlétében rendkívüli közgyűlés tartatott. Pontban 3 órakor Novák Ferencz, kir. tanácsos, polgármester megnyitotta az igen érdekes tárgysorozatból álló rendkívüli közgyűlést, melyen az 1899-ik évre megállapított legtöbb adót fizetők névsora kihirdetett és tudomásul vétetett.

Az 1874. évi XXXII. t. cz. alapján a központi választmány megalakított.

Szavazás után a következők lettek beválasztva: Rajnai Ignác 34. Dr. Elekes Viktor 36. Dr. Náthán Bernát 36. Issekutz János 34. Roska József 35. Avéd József 37. Venczel Sándor 36. Körner József 34. Dr. Mohay Sándor 37. Fábian Sándor 37. Sárdy Miklós 35. Jonás Adolf 35 szavazattal. Az így megválasztott központi választmány elnöke a polgármester.

A bor és husfogyasztási adóra vonatkozó jelentésre nézve az lett határozva, hogy a városi tanács bizassék meg vele, ki a város érdekét előfoglalja mozdítani és szem előtt fogja tartani.

Az árvaház építésére vonatkozó jelentés a benyújtott tervrajzzal együtt helyeslő tudomásul vétetett és minden erre vonatkozó megzavaztatik.

A képviselőtestületnek f. é. szeptember hó 1-én tartott 45 számú határozata alapján a sétatérén építendő vígadó költségvetésének és tervrajzának, valamint ezzel kapcsolatos kölcsön felvételére vonatkozó tanácsai jelentésének előterjesztése — élénk vitátárgyat nyújtott.

Az első felszólaló csak a vígadóra szavaz, a két építendő bolt helyiségre pedig nem. Erre rögtön egy másik atya szólalt fel, hogy csakugyan igaza van az előtte szólónak, mert már ugyis elég holt van Gyulafehérvárt.

De egészségügyi szempontból is roppant kár báramolnék a városi közönségre, a mely nyáron át, ezen egyedüli közelfekvő helyen szokott üdülést keresni.

— Erre az elnöklő polgármester megnyugtatta a felszólalót, hogy se egészségügyi szempontból, se pedig más szempontból a városnak semmi kára nem történik, sőt inkább a várost díszítik és a város előnyére van a tervezett építkezés.

Egy városatya úgy vélekedik, hogy jó volna a mostani egészségügyi állást vagy is azon vizes patakat, a mely a várost a vártól elválasztja, beboltozni és a kétoldalát mindenféle lombos jó illatot terjesztő akár díszfákkal beültetni, még pedig a Springer kertjétől kezdve egész a város végeig vagy pedig legalább azon pontig, a hol a katonai istállók vannak és higgyék meg, ha ez meg-történne kárpótolva lennének azon pár ákác fák, a melyek az építkezés miatt a sétatérből kivágatának. Ezután volt még pro és kontra felszólalás, de a vége mégis az lett, hogy nagy szótöbbséggel a vígadó a holt helyiségekkel és a hozzá szükséges 45 ezer forint költséggel meg lett szavazva.

Különös, hogy a szavazásnál vagy 10–12-en a a vigadót nem szavazták meg, de a költségre már egy kivételével mindenki szavazott.

Az 1898-ik évi fafermes eladása tudomásul vétetett. Az árva és közpénzek gyűmölcsösztetéséről jelentetett, hogy törvény szerint a gyulafehérvári takarékpénztárban és a népbankban fognak elhelyeztetni.

A közpénztár októberi rovancsolásánál minden a legpontosabb rendben találtatott.

A városi tanács jegyző lemondásának bejelentése s ezen állásra hirdetett pályázat folytán beérkezett pályázati kérvények betérjesztése s az 1886. évi 22. t. cz. szerint a tanácsjegyzői állás betöltése azt eredményezte, hogy hat pályázó közül a bizottság által hárman kijelöltettek és ezek közül első helyre jutott Korbuly Elemér segédjegyző, a ki majdnem közfelkiáltással lett megválasztva. Ezzel a tárgysorozat végére jutott a gyűlés. Egy jelen volt.

— **Új kávéház** nyílik meg holnap pénteken városunkban. Bár e tekintetben nem szárvad hiányt városunk, azért mégis örvendünk a megnyitandó új kávéháznak, mert szoliditás és esin dolgában az új üzlet valóban páratlan. Friedsam György, a megnyitandó Erzsébet kávéház tulajdonosa megérdemli, hogy új üzlete is viragozzék. mert szorgalmas, emberbecsülő és mindenek fölött áldozni tud, a mely tulajdonsága sok iparosnak juttatott most is tisztességes keresetet. A megnyitás alkalmával a katonai és Kutschmann Miklós első népzenekeza fog közreműködni.

— **Véres verekedés** volt városunkban nov. 27-én este 9–10 óra tájt. Egy részeg-csavargóból álló csapat megtámadott egy katonát, a ki kénytelen volt oldalfegyverét használni, a melylyel súlyosan megsebesített egy párt a támadók közül és azzal futásnak eredt s bemenekült egy udvarba. A támadó banda is utána futott és mint valami vadállatok rontottak be azon udvarba, a hova a katona menekült s ott botrányos fellépéssel követelték a katona kiadását. Hogy komoly baj az udaron elő nem adta magát, onnan ered, mert Dergán Béla alkapitány erélyes fellépése a csavargókat távozásra kényszerítette.

— **A repesény kiirtása.** A tudomány újra megoldott egy kérdést, mely igen nagy jelentőségű a gazdaságra nézve. A szegecs és tormács (repesény) gabonaműveknek nem megvetendő ellenségei és kiirtásukra eddig kapálással és gyomlálással próbálkoztak, de ezen eljárások eredményükre nézve sok kívánni valót hagytak hátra. Jelenleg ezen makacs gazok kiirtásánál új eljárás hozott, mely tapasztalat szerint eddig nem is sejtett eredményeket mutat. Ezen gazokat meghatározott időpontokban vasvitról oldattal igen finoman kell permetezni. A szegecs és a repesény ennek következtében tönkre megy, míg a gabona ép és sértetlen marad.

— **Apróságok Barossról.** A munka volt a vasminiszter éltető eleme. Ebben vezér volt, mindig elől járó és a legnehezebb részt végező, kinek a jelszava: „Utánam!”

„A munka — kenyér.” Írá egy emléklapba és ugyancsak sok kenyeret szerzett, de nem magának — a nemzetenek.

Soha nem tartotta magát az időhöz kötve. Dolgozott akkor is, mikor mások pihentek, soha sem mulasztotta el a munkálkodás alkalmát megragadni.

Karácsony ünnepén a délutáni órákban jelentették neki, hogy a központi műhelyben új mozdonyok érkeztek, de az a gyanu merült fel, hogy a mozdonyok nem felelnek meg egészen a szállítási feltételeknek s hogy nem is működnek szabatosan. Baross Gábort nyugtalanította ez és késő éjjel, mikor senki sem sejtette, kiment a pályaudvarba és éjjelleg próbálgatta a mozdonyokat. Maga végezte a mozdonyvezetői munkálatsokat és úgy hajtotta a gépeket, mint akármily vizsgázott gépész. Csak akkor indult vissza, mikor a mozdonyok teljes szabatoságáról győződött meg.

Egyik tanácsadója nagyobb nyomaték okáért Goethe híres mondását idézte: „Nagy szellemek megkövetelik a nagy szórakozást is és a ki igazán mulatni nem tud, nem is képes igazán dolgozni.” Erre mosolyogva felel:

— Igaz, hogy Goethe is miniszter volt, de . . . nem volt magyar közlekedési miniszter. Kezdte volna csak meg oly körülmények között a munkát, min én, tudom nem pihent volna; hogy ha igen: nem írta volna meg a Faustot.

Különb, ha pihenésről volt szó: rendesen azt mondta:

— Pihentem én már eleget. Mikor 1848-ban megszülettem, az egész ország lázas tevékenységben volt. Én akkor egyebet sem tettem, mint pihentem. Mindaddig, míg először iskolába nem küldtek semmit sem tettem és . . . nem-fogok-e eleget pihenni a sirban?

Szigorúsága közmondássá vált s vele sokak gyűlöletét vonta magára, de a nélkül bizonyára negyedét sem érte volna el azoknak az eredményeknek, a miket elért.

A munkánál nem tekintett semmiféle mellékkörülményekre, sem a kimételességre. Szigorúsága és önérzete voltak az oszlopok, melyek támogatták; a sz-

gorúság az alsóbbakkal szemben, az önérzet a „felülről” jövő nyomás ellen.

Már államtitkár korában sokszor szemére lobbantották tulságos szigorát. „Hja, muszáj!” — mondá ilyenkor mosolyogva Baross. — Illo, hogy az államtitkár miniszterének nyomdokaiba lépjen. Az én miniszterem névszerint Kemény Gábor, — engem a kemény tapasztalatok tesznek kemény Gáborrá.”

Kimételetlen erélyességének hírét 1881-ben állapította meg. A középiskolai törvényjavaslat bizottsági tárgyalásán, a hová a felekezetek egyes kiváló képviselőit is, így Haynald Lajos kalocsai érseket is meghívták véleményadás végett, Baross Gábor, még akkor egy-szeri képviselő volt az elnök.

Haynald, kinek nem lett volna szabad szólania, sem vitatkoznia, hanem csak véleményt adnia, ha képezik, — beszélni, vitatkozni kezdett a törvényjavaslat ellen.

Baross néhányszor végighallgatta a hatalmas főpapot és nem szólt semmit; de később, midőn Haynald ismét egy éles, támadó beszédbe fogott, közbevágott:

— Figyelmeztetem eminenciádat, hogy a közoktatásiügyi bizottságnak nem tagja s így itt szólási jogánincs.

Mély csend támadt s mindenki megdöbbsent. Haynald egy szót sem szólt, felkelt s elhagyta az üléstermet. Egész életében ellensége maradt Barossnak, a kinek tekintélye azonban ez esettel meg lett alapítva.

Okiratok tanulmányozásában volt elmerülve, de siető dolga volt a képviselőházban is. Az ingaóra mögött függött a falon, azonban sajnálta azt a fél percet is, a mit a hátrafordulás igényelt volna s azért az okmányokból fel se nézve kérdé, a vele levő tisztviselőtől, hány az óra. A tisztviselő zavarában tizedfél helyett tizenegyedfél mondott.

A miniszter, a ki az időnek másodperceit is számon tartotta, észrevette a tévedést s csak annyit mondott:

— Ön boldog ember, önnél egy egész óra — semmi.

Nyíltér.

Selyem damaszt 75 kítól

14 frt 65 krig méterenkint — valamint fekete, fehér és színes **Hennebergselyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen valamint házhoz szállítva **mintákat pedig posta-fordultával** küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó

522—1898. sz.

Arverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróság Bpest IV. ker. 33120/4221—1898. számú kiküldő végzése által Bpesti Umráth és tsa végrehajtót javára Alvinczi Szócs Károly ellen 278 frt 25 kr. tőke, ennek 1897. év szeptember hó 30-ik napjától számítandó 5% kamatai és egyéb törvényes járuléka követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 540 frtra becsült egy kanczacsikó, egy vetőgép, 2 szénagyújtó gép, és egy szénaforgatógépből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a Pv. 61/6—1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Alvinczen a fenn irt alperes lakóházánál leendő eszközölésre **1898. év december hó 16-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és abhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldötténel, vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetemének a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt 1898-ik év november hó 25-ik napjának.

Hajós István, kir. bir. végrehajtó.

Sz 527—1898 bir végr

Arverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróság sajbuchi 8337/897 polg. számú kiküldő végzése által Sabjuchi cs. kir. Carl Stefan Herczeg végrehajtót javára itteni Glick Ignác ellen 478 frt tőke, ennek 1896 év oktob. hó 7-ik napjától számítandó 5% kamatai és egyéb törvényes járuléka

követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1450 frtra becsült 100 m. mázsa olaj 10 sz., négy ló, két bival tehén, két ökör tehén és egy uri kocsiából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a P. V. 1083/1—1898 sz. kiküldést rendelő végzés folytán helyszínén vagyis Gyulafehérvárt a fenn irt alperes lakóházánál leendő eszközölésre **1898-ik év december hó 19-ik napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és abhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldötténel, vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni, mivel különben joguk nem fog tekintetbe vétetni.

A törvényes határidő ezen hirdetemének a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Gyulafehérvárt, 1898-ik év november hó 25-ik napján.

Hajós István, kir. bir. végrehajtó.

Szám 108—98. A. j.

Arverési hirdetmény.

A m. kir. kincstár birtokában levő és a nagyenyedi kir. pénzügyigazgatóság kezelése alatt álló alsófehérmegyei *Maros-Portus és Alsó-M.-Váradja* közt a *Maros folyón átvezető kincstári hid vámszedési joga*, valamint a hidhoz tartozó s a Maros jobb partján fekvő vámház jelenlegi bérlete a folyó év végével lejárván, 1899 évi január hó 1-től kezdve 3 egymásután következő évre tehát 1901 évi december hó végéig a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Ennélfogva ezen czélból **folyo 1898. december hó 12-én d. e. 10 órakor** ezen kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében nyilvános árverés fog tartatni.

A kikiáltási ár 5200 frt.

A szóbeli árverés megkezdése előtt a pénzügyigazgatóság főnökénél 50 kros bélyeggel ellátandó írásbeli ajánlatok is benyújthatók, melyek megfelelő bánatpénzzel t. i. a kikiáltási ár 10%-ával ellátandók.

Az írásbeli ajánlatok ajánlat tevő által aláírva adandók be s azokban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandók; ugyszintén világosan kiteendő ajánlat tevőnek az a nyilatkozata, hogy az árverési és szerződési feltételeket jól ismeri s magát azoknak aláveti. — A zárt borítékba teendő és lepecsételtendő ajánlat következő czimzéssel látandó el: „Ajánlat a maros-portusi kincstári hid vámbeszedési jogának bérletére.”

A szóbeli árverelők részéről bánatpénzüll szintén a kikiáltási ár 10%-ka teendő le.

A legtöbbet ígérő-bánatpénze visszatartatik, kivel a bér szerződés felsőbb jóváhagyás mellett meg fog köttetni, a többi árverelők bánatpénze pedig azonnal visszaadatik.

Az árverésben részt vehetnek mindazok, kik hazai törvényeink szerint, terhes szerződés kötésre jogosítvák és kik a kincstárnak bérhátralekkel nem tartoznak. Az ezen árverésre vonatkozó egyéb különös feltételek a pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

M. kir. pénzügyigazgatóság

Nagy Enyed 1898, november 22-én.

Hirdetmény

A nagyméltóságu m. kir. földmívelésügyi Miniszterium 1898 évi október hó 14-én kelt 66.278 számú rendeletével az alvinczi állami amerikai szőlőtelepen *egy munkavezetőlak, egy kut és egy árnyékszék építését* engedélyezte.

Emlitetteknek 1899 év augusztus hó 31-éig való felépítése illetve elkészítésének biztosítása czéljából *az 1898 évi január hó 8-ik napjának 10 órájára* a m. kir. vinczellér-iskola helyiségében. (Magyar utca 42 szám) zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fentebbi építkezések végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (kitöltöttajánlati költségvetéssel együtt) a kitzított nap 8 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekez-

zenek beadni mivel, a később beérkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt az ajánlati költségvetés végösszege 10%-ának megfelelő bántpénz (vagy a bántpénznek az állampénztárnál, adóhivatalok, vámhivatalok stb.) történt letételét igazoló pénztári nyugta csatolandó.

A szóban forgó építkezésre vonatkozó tervrajz, előméret és részletes feltételek alólírt igazgatóságnál a hivatalos órákban naponként megtekinthetők, ugyanitt ajánlati költségvetési minták is kaphatók.

Kelt Nagy-Enyeden 1898 november hó 20
Utányomások nem díjaztatnak.

A kir. vinczellér-iskola igazgatósága.

Fáj Önnek a foga?

Ha igen, úgy vegyen azonnal
BENCsik-féle FOGCSIPPET,
mely a legkisebb fogfájást is rögtön beszünteti.

Egy kis üveg ára 25 kr

Kapható: Benesik Lajos gyógyszerárában Szegeden.
Továbbá GöthGyula urnál Gyulafehérvárt.

Rámák,
léczek, törülközőtartók,
kefe és keletartók,
fogasok,
felszolgáló tálcák,
pipa-
állványok,
szivar szekrények,
háziáldások

Első Währingi faárugyár
Menyasszonyi
* koszorú-
rámák, *
etágerek stb. stb.
Mindenféle faragott
és sztergályozott faárúk
díszes és olcsó kivitelben.
Árjegyzék ingyen.

Nyilvános köszönet.
Wilhelm Ferencz urnak,
gyógyszerész.
Neunkirchen Bécs m.
az antirheumatikus thea
feltalálójának

Vitálisító, köszvény és rheuma esetekben.

Ha itt nyilvánosság elé lépek, ezt azért teszem, mert kötelességemnek tartom először Wilhelm gyógyszerésznek Neunkirchenben, forró köszönetemmel kifejezni azon szolgálatokért melyeket **vértisztító theája** tett köszvényes szenvedéseim ellen, továbbá azért is hogy másokat is, a kik ezen borzasztó fájdalmakban szenvednek, figyelmeztessék ezen kitűnő theára. Nem vagyok képes azon rettentő fájdalmakat melyeket 3 év alatt szenvedtem leírni és a melyektől sem orvosság, sem pedig a budai kútforrások nem gyógyítottak ki. Almatlanul hevertem az ágyban éjjelenként, étvágyam napról-napra fogyatkozásban volt. A nevezett thea alig négy heti használata után fájdalmaitól megszabadultam tökéletesen és miután már 6 hét óta a theát többé nem használom — fájdalmaim nincsenek és testi állapotom is tetemesen javult. Meg vagyok arról győződve, hogy mindenki ki hasonlóan szenved és Wilhelm Ferencz urhoz a thea iránt fordul a feltalálót úgy mint én áldani fogja

Kiváló tisztelettel
Butsohin Streidfeld grófnő,
alezredes nő.
Kapható minden gyógyszerárban.

Az általánosan elismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalulag kitűntetett sósorszesz-készítményem — kelendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál. 8755.

SÓSBORSZESZ

általánosan elismert kitűnő házi-szer, különösen a bedörzsölés kenő-gyuró-gyógymódnál (massage) igen jó hatású. Ajánlható egyszersmind fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztát, szagtalan it nyer a szesz elpárolgása után, ugyancsak fejmosásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkörpa képződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 90, egy kis üveg ára 45 kr.
BRÁZAY KÁLMÁN

Budapestin, IV., Múzeum-körút 23. sz.

Védjegy 19. és 20. sz.

Kapható: Gyula-Fehérvár: Szentgyörgyi Mór, gyógyszerárában és Wallentin L., Misselbacher J. B. és Friedmann Márton kereskedésében.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvényénél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JÁTSZIK

6 HUZÁS HUZÁS GÍROK SORSJÁTEKA

100.000 KÖRONA

5 a 20.000 KÖRONA STB.

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KÖRONA

Huzás föltétlenül már jövőhó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl: A Gy. Fehérvári Népbank r.-társaság.

WEISENBACHER JÁNOS

Cognacgyáros és bortermelő.

— SALGÓTARJÁNBAN. —

Ajánlja

valódi borpárlatát,

mely egy és két vöröskereszt jelvényével ellátott eredeti töltésű palackokban egyedül:

id. Misselbacher J. B. úr tiszteletben Gyulafehérváron, valamint Marczell Elemér úr gyógyszerárában ugyanottan (várban) kapható.

JOHANN WEISENBACHER

Cognacfabrikant und Weinproduzent

— in SALGÓTARJÁN, —

empfiehlt sein

echtes Weindestillat,

welches in Bouteillen Original Füllung mit ein und zwei Rothkreuz bezeichnet, ausschliesslich in der Spezialehandlung des Herrn

J. B. Misselbacher sen. in Karlsburg, (Stadt) und in den Apotheke des Herren Marczell Elemér (Festung) erhältlich ist.